

Pensiwn y Wladwriaeth

● Eich llyfryn nodiadau

Mae'r nodiadau hyn yn dweud mwy wrthyich am Bensiwn y Wladwriaeth, ac yn eich helpu i lenwi eich ffurflen gais.

○ Cofiwch

Y ffordd hawdd i wneud cais am eich Pensiwn y Wladwriaeth yw drwy ffonio

- Ffoniwch llinell gymorth Y Gwasanaeth Pensiwn ar **0800 731 7936**. Mae llinellau ar agor o 8am i 8pm o ddydd Llun i ddydd Gwener, heblaw am ymlau cyhoeddus.

Bydd galwadau o linell daear BT am ddim. Gall darparwyr gwasanaeth a rhwydweithiau ffôn symudol eraill godi tâl arnoch.

- Os oes gennych anawsterau lleferydd neu glyw, gallwch gysylltu â ni drwy ffôn testun ar **0800 731 7013**. Rydym yn croesawu galwadau gan Text Relay.
- Os nad Cymraeg neu Saesneg yw eich iaith gyntaf, gallwch ofyn am gyfieithydd.

Ar yr un pryd gallwch

- wneud cais am Gredyd Pensiwn
- wneud cais am Fudd-dal Tai
- wneud cais am Fudd-dal Treth Cyngor.

Pwysig

Mae'r llyfryn hwn yn rhoi gwybodaeth cyffredinol yn unig ac ni ddylir ei drin fel datganiad llawn ac awdurdodol o'r gyfraith.

● Ynglŷn â'ch Pensiwn y Wladwriaeth

Mae eich Pensiwn y Wladwriaeth yn seiliedig ar eich cyfraniadau Yswiriant Gwladol (YG) a dalwyd gennych yn ystod eich bywyd gwaith. Gall gael ei wneud i fyny o wahanol rannau, er enghraifft, Pensiwn sylfaenol y Wladwriaeth a Pensiwn y Wladwriaeth ychwanegol.

Gallwn ddweud wrthyh faint o Bensiwn y Wladwriaeth byddwch yn ei gael. Galwch ni ar **0800 731 7936**.

Os yw swm eich Pensiwn y Wladwriaeth sylfaenol yn llai na'r gyfradd lawn, efallai gallwch gynyddu swm eich Pensiwn y Wladwriaeth sylfaenol drwy dalu cyfraniadau Yswiriant Gwladol ychwanegol ar gyfer y blynyddoedd a fu.

○ Rheolau newydd i dalu cyfraniadau ychwanegol gwirfoddol o 6 Ebrill 2009

Efallai bydd cwsmeriaid sy'n cyrraedd oedran Pensiwn y Wladwriaeth rhwng 6 Ebrill 2008 a 5 Ebrill 2015 a sydd eisoes â 20 mlynedd cymhwys (yn cynnwys blynyddoedd llawn o Ddiogelwch Cyfrifoldebau Cartref) yn gallu prynu hyd at 6 mlynedd ychwanegol o Gyfraniadau Yswiriant Gwladol Gwirfoddol, ar gyfer blynyddoedd treth o 6 Ebrill 1975.

Mae'n rhaid i gwsmeriaid sy'n cyrraedd oedran Pensiwn y Wladwriaeth rhwng 6 Ebrill 2008 a 5 Ebrill 2010 gael o leiaf un flwyddyn wedi'i dalu neu gael ei drin fel ei fod wedi cael ei dalu yn yr ugain mlynedd.

Mae'n rhaid i daliad am y blynyddoedd ychwanegol gael eu gwneud o fewn chwe mlynedd o'r dyddiad pan rydych yn cyrraedd oedran Pensiwn y Wladwriaeth. Gallai rhain gael eu talu dros ac uwchben y rhai a ganiateir o dan y terfynau amser arferol ar hyn o bryd, er mwyn gwella eich Pensiwn y Wladwriaeth.

Bydd Cyfraniadau Yswiriant Gwladol Ychwanegol Gwirfoddol wedi'u talu dan y rheolau newydd ar ôl i berson gyrraedd oedran Pensiwn y Wladwriaeth, cyn 6 Ebrill 2011, yn cyfrif tuag at ôl-ddyddio Pensiwn y Wladwriaeth i oedran Pensiwn y Wladwriaeth.

Ni all Cyfraniadau Yswiriant Gwladol Gwirfoddol gael eu talu am unrhyw flwyddyn dreth, a'r cyfan yn cael ei gwmpasu gan ddethol cyfradd is merched priod neu wragedd gweddw.

Os nad oes gennych yr 20 mlynedd cymhwys angenrheidiol, efallai gallwch ddod yn gymwys drwy dalu rhywfaint o Gyfraniadau Yswiriant Gwladol Gwirfoddol o dan y rheolau ar hyn o bryd i ennill yr 20 mlynedd.

Os hoffech wybod os gallwch gynyddu eich Pensiwn y Wladwriaeth fel hyn, cysylltwch â ni. Cysylltwch â ni, hyd yn oed os nad ydych am wneud cais am eich Pensiwn y Wladwriaeth eto.

Gallwch gael gwybodaeth am y cyfraddau llawn o Bensiwn y Wladwriaeth Sylfaenol drwy

- ffonio **0800 731 7936**
- ymweld â **www.direct.gov.uk/pensiynau**
- gofyn am daflen ynglŷn â chyfraddau budd-daliadau nawdd cymdeithasol o'r Ganolfan Byd Gwaith.

● Gwella eich Pensiwn y Wladwriaeth

○ Os ydych yn briod, neu rydych yn bartner sifil

Weithiau ni fyddwch yn cael Pensiwn y Wladwriaeth yn seiliedig ar eich cyfraniadau Yswiriant Gwladol eich hun, neu bydd eich Pensiwn sylfaenol y Wladwriaeth yn llai na'r gyfradd lawn. Ond efallai y gallech gael Pensiwn y Wladwriaeth yn seiliedig ar gyfraniadau Yswiriant Gwladol eich gŵr, gwraig neu bartner sifil pan fyddwch yn cyrraedd oedran Pensiwn y Wladwriaeth os

- **yn wraig briod**, ac mae eich gŵr wedi cyrraedd oedran Pensiwn y Wladwriaeth, neu
- **yn ŵr priod**, ac roedd eich gwraig
 - wedi ei geni ar neu ar ôl 6 Ebrill 1950, ac
 - wedi cyrraedd oedran Pensiwn y Wladwriaeth, neu
- **yn bartner sifil**, ac roedd eich partner sifil
 - wedi ei eni ar neu ar ôl 6 Ebrill 1950 ac
 - wedi cyrraedd oedran Pensiwn y Wladwriaeth.

Y cynharaf y bydd partner sifil gwryw â hawl i bensiwn categori B yw 6 Ebrill 2015 oherwydd dyma'r dyddiad mae dyn a anwyd ar 6 Ebrill 1950 yn cyrraedd oedran pensiwn.

○ Os ydych wedi ysgaru

Efallai y byddwch yn gallu cael codiad yn eich Pensiwn y Wladwriaeth yn seiliedig ar gyfraniadau Yswiriant Gwladol eich cyn-ŵr neu wraig.

○ Mae'ch partneriaeth sifil wedi ei diddymu

Efallai y byddwch yn gallu cael codiad yn eich Pensiwn y Wladwriaeth yn seiliedig ar gyfraniadau Yswiriant Gwladol eich cyn-bartner sifil.

○ Os ydych yn weddw

Efallai y byddwch yn gallu cael codiad yn eich Pensiwn y Wladwriaeth yn seiliedig ar gyfraniadau Yswiriant Gwladol eich diweddar-ŵr neu wraig.

Ni fyddwch yn cael codiad os

- roeddech o dan oedran Pensiwn y Wladwriaeth pan fu eich gŵr neu wraig farw, **ac**
- rydych yn ail briodi, neu yn ffurfio partneriaeth sifil, cyn i chi gyrraedd oedran Pensiwn y Wladwriaeth.

Os y gwnaethpwyd chi yn weddw ar neu ar ôl 9 Ebrill 2001, ac yn cael budd-dal profedigaeth fel Lwfans Profedigaeth neu Lwfans Rhiant Gwedd, byddwch yn stopio cael y budd-dal hwnnw pan rydych yn cyrraedd oedran Pensiwn y Wladwriaeth. Yna yn arferol byddwch â hawl i Bensiwn y Wladwriaeth yn ei le.

Os y gwnaethpwyd chi yn weddw cyn 9 Ebrill 2001 ac yn cael Pensiwn Gwraig Weddw neu Lwfans Mam Weddw gallwch

- wneud cais am Bensiwn y Wladwriaeth o oedran Pensiwn y Wladwriaeth, neu
- parhau i gael eich Pensiwn Gwraig Weddw tan i chi gyrraedd 65 oed, neu
- parhau i gael eich Lwfans Mam Weddw am cyn hired ag ydych â hawl iddo, neu
- rhoi i fyny eich Budd-dal Gwraig Weddw i ennill Pensiwn y Wladwriaeth ychwanegol.

Cyn i chi benderfynu, gallwch ofyn am ragolwg pensiwn. Bydd yn dweud wrthyh os byddwch yn cael mwy o arian wrth wneud cais am Bensiwn y Wladwriaeth yn lle eich Budd-dal Gwraig Weddw.

● Gwella eich Pensiwn y Wladwriaeth parhad

○ Os ydych yn bartner sifil sy'n goroesi

Efallai byddwch yn gallu cael codiad yn eich Pensiwn y Wladwriaeth yn seiliedig ar gyfraniadau Yswiriant Gwladol eich diweddar bartner sifil. Ni fyddwch yn cael codiad os

- oeddech o dan oedran Pensiwn y Wladwriaeth pa fu ef neu hi farw, **ac**
- os ydych yn ffurfio partneriaeth sifil newydd neu briodi cyn i chi gyrraedd oedran Pensiwn y Wladwriaeth.

Os oes gennych hawl i Lwfans Rhiant Gweddwr neu Lwfans Profedigaeth oherwydd marwolaeth eich partner sifil, byddwch yn peidio a chael y budd-daliadau hynny pan rydych yn cyrraedd oedran Pensiwn y Wladwriaeth. Yna yn arferol byddwch â hawl i Bensiwn y Wladwriaeth yn ei le.

○ Os hoffech gael rhagolwg o'ch hawliad

Bydd rhagolwg yn dweud wrthych faint rydych yn debygol o gael pan rydych yn gwneud eich cais. Bydd yn cynnwys unrhyw Bensiwn y Wladwriaeth ychwanegol efallai y byddwch yn ei gael yn seiliedig ar gyfraniadau Yswiriant Gwladol eich

- diweddar ŵr, gwraig neu ddiweddar bartner sifil, neu
- cyn-ŵr, gwraig neu gyn-bartner sifil.

Os hoffech gael rhagolwg ffoniwch y Ganolfan Pensiwn y Dyfodol **yn syth**. Ni allwch gael rhagolwg unwaith y byddwch o fewn deg diwrnod ar hugain o'ch oedran Pensiwn y Wladwriaeth.

Ffoniwch ni ar **0845 3000 168**. Mae llinellau ar agor o 8am i 8pm dydd Llun i ddydd Gwener ac o 9am i 1pm ar ddydd Sadwrn. Rydym ar gau yn ystod gwyliau cyhoeddus.

Codir cyfraddau lleol os ydych yn ffonio o linell ddaearol BT. Gallai taliadau am alwadau o ffonau symudol a rhwydweithiau cebl fod yn wahanol.

Os nad Cymraeg neu Saesneg yw eich iaith gyntaf, gallwch ddefnyddio eich cyfieithydd eich hun neu gallwn ddarparu un.

Os oes gennych anawsterau lleferydd neu glyw gallwch gysylltu â ni drwy ddefnyddio ffôn testun ar **0800 731 7013**. Neu gallwch ddefnyddio Text Relay drwy ddeialu **18001 0845 3000 168**.

Cysylltwch gyda'r Ganolfan Pensiwn y Dyfodol cyn gynted ag y gallwch. Fe all gymryd peth amser i weithio allan eich rhagolwg, gan ein bod angen cael manylion cyfraniadau Yswiriant Gwladol eich

- diweddar ŵr, gwraig neu diweddar bartner sifil, neu
- cyn ŵr, gwraig neu gyn bartner sifil.

Pan rydych yn ffonio, byddai'n helpu os gallwch ddweud wrthym

- rhif Yswiriant Gwladol eich diweddar ŵr, gwraig neu ddiweddar bartner sifil, ac y dyddiad y bu eich diweddar ŵr, gwraig neu ddiweddar bartner sifil farw, neu
- rhif Yswiriant Gwladol eich cyn-briod neu gyn-bartner sifil, a dyddiad yr ysgariad neu y dyddiad y diddymwyd eich partneriaeth sifil.

Mae'r holl wybodaeth rydych yn ei roi i ni yn gyfrinachol. I wneud yn sicr fod ein gwasanaeth i chi o safon uchel, efallai byddwn yn recordio galwadau ar gyfer bwrpas ansawdd ac hyffordiant.

● Olrhain pensiwn galwedigaethol neu bersonol sydd ar goll

Os ydych wedi newid swyddi nifer o weithiau yn ystod eich bywyd gwaith, mae'n hawdd colli cysylltiad â chyn gyflogwr a'u cynllun pensiwn. Efallai y gallai'r Gwasanaeth Olrhain Pensiwn helpu os nad ydych yn sicr o'r holl fanylion ond rydych yn

- meddwl y gallech fod gyda hen pensiwn galwedigaethol neu breifat, neu
- meddwl y gallech fod yn fuddiolwr hen gynllun pensiwn, neu
- rydych yn gweithredu ar ran rhywun arall.

Bydd olrhain eich buddion pensiwn nawr yn eich helpu i wneud penderfyniadau yn y dyfodol ynglŷn â chynilo tuag at eich ymddeoliad. A bydd yn helpu i sicrhau y byddwch yn cael yr holl fuddion pensiwn mae gennych hawl iddynt pan rydych yn ymddeol

Gallwch olrhain pensiwn drwy:

- ein ffonio ni ar **0845 600 2537**. Byddwn yn olrhain dros y ffôn neu anfon ffurflen gais atoch. Oriau agor yw dydd Llun i ddydd Gwener 8am i 6pm
- ymweld â **www.direct.gov.uk/pensiynau**
- ysgrifennwch i'r:
The Pension Tracing Service
Tyneview Park
Whitley Road
Newcastle upon Tyne
NE98 1BA.

Rydym angen gwybod o leiaf enw eich cyn gyflogwr neu gynllun pensiwn.

Os oes gennych anawsterau lleferydd neu glyw gallwch gysylltu ni drwy ddefnyddio ffôn testun ar **0845 3000 169**.

Neu gallwch ddefnyddio Text Relay drwy ddeialu **18001 0845 600 2537**.

● **Gweithio heibio oedran Pensiwn y Wladwriaeth** parhad

Os ydych yn gweithio heibio oedran Pensiwn y Wladwriaeth, gallwch godi eich incwm pan rydych yn ymddeol. Mae hyn oherwydd y bydd gennych fwy o amser i ennill a chynilio ar gyfer eich dyfodol.

Os ydych yn penderfynu

- gweithio llai o oriau
- rhannu swydd
- cymryd rôl llai heriol, neu
- cymryd gwaith tymhorol

gwiriwch sut y bydd yn effeithio ar unrhyw gynlluniau pensiwn galwedigethol rydych yn talu i mewn iddynt.

Os ydych yn gweithio ar ôl oedran Pensiwn y Wladwriaeth, gallwch wneud cais am Bensiwn y Wladwriaeth tra rydych yn parhau i weithio. Ni fydd eich enillion a'r oriau y byddwch yn eu gweithio yn effeithio ar eich Pensiwn y Wladwriaeth, ond efallai y byddwch yn talu treth ar eich Pensiwn y Wladwriaeth yn ogystal ag ar eich enillion.

Gallwch hefyd ohirio gwneud cais am eich Pensiwn y Wladwriaeth er mwyn ennill Pensiwn y Wladwriaeth ychwanegol neu gyfandaliad.

Efallai y gallwch barhau i weithio gyda'r un cyflogwr yn ogystal a chael pensiwn galwedigaethol ganddynt.

○ **Talu cyfraniadau Yswiriant Gwladol heibio oedran Pensiwn y Wladwriaeth**

Ni fyddwch yn talu cyfraniadau Yswiriant Gwladol Dosbarth 1 ar ôl i chi gyrraedd oedran Pensiwn y Wladwriaeth. Os ydych yn gweithio i gyflogwr ac rydych ar ôl oedran Pensiwn y Wladwriaeth, bydd angen i chi roi Tystysgrif Eithrio oherwydd Oedran iddynt. Mae'r tystysgrif hwn yn dweud wrthynt nad oes rhaid i chi dalu cyfraniadau Yswiriant Gwladol ar eich enillion.

Os ydych yn dweud wrthym eich bod yn mynd i barhau i weithio pan rydych yn gwneud cais am eich Pensiwn y Wladwriaeth, anfonir y tystysgrif hwn i chi yn awtomatig.

Os ydych yn gohirio gwneud cais am Bensiwn y Wladwriaeth ac angen tystysgrif, cysylltwch â Chyllid a Thollau EM. Efallai bydd rhaid i chi roi tystiolaeth o'ch dyddiad geni iddynt. Gallwch ysgrifennu i'r:

HM Revenue & Customs NICO
Contributor Caseworkers
Benton Park View
Longbenton
Newcastle upon Tyne
NE99 1ZZ.

Os ydych eisiau darganfod mwy am Yswiriant Gwladol, dylech gysylltu â Chyllid a Thollau EM. Mae'r rhif yn y llyfr ffôn o dan HM Revenue & Customs. Neu ymwelwch â'u gwefan yn **www.hmrc.gov.uk**

● Gohirio gwneud cais am eich Pensiwn y Wladwriaeth

Gallwch ohirio gwneud cais am eich Pensiwn y Wladwriaeth, pan fyddwch yn cyrraedd oedran Pensiwn y Wladwriaeth. Mae hyn yn golygu na fyddwn yn talu eich Pensiwn y Wladwriaeth i chi tan i chi wneud cais amdano. Yn dibynnu ar pa mor hir rydych yn gohirio eich cais, byddwch yn gallu cael Pensiwn y Wladwriaeth ychwanegol neu gyfandaliad pan rydych yn gwneud cais. Mae gohirio gwneud cais hefyd yn cael ei alw'n 'oedi Pensiwn y Wladwriaeth'.

Am ragor o wybodaeth ynglŷn â gohirio eich Pensiwn y Wladwriaeth gwelwch 'Pryd i wneud cais am eich Pensiwn y Wladwriaeth' yn **Rhan 3** ar **dudalen 9** o'r llyfryn hwn.

Os ydych eisoes yn hawlio Pensiwn y Wladwriaeth, gallwch benderfynu dod â'ch hawliad i ben er mwyn ennill Pensiwn y Wladwriaeth Ychwanegol neu gyfandaliad nes ymlaen. Ond dim ond unwaith y gallwch wneud hyn ac mae'n rhaid eich bod yn byw ym Mhrydain Fawr fel arfer. Gallwch ohirio gwneud cais am eich Pensiwn y Wladwriaeth cyhyd ag y dymunwch.

○ Pensiwn y Wladwriaeth ychwanegol

Gallwch ddewis cael Pensiwn y Wladwriaeth ychwanegol os ydych yn oedi gwneud cais am eich Pensiwn y Wladwriaeth am **5 wythnos neu fwy**. Pan fyddwch yn gwneud cais, byddwch yn cael Pensiwn y Wladwriaeth wythnosol uwch am weddill eich bywyd.

Y swm o Bensiwn Y Wladwriaeth Ychwanegol byddwch yn ei gael yw 0.2% o'ch Pensiwn y Wladwriaeth ychwanegol ar gyfer pob wythnos rydych wedi gohirio eich cais. Mae hyn yn gweithio allan yn 1% am bob 5 wythnos, a 10.4% am flwyddyn llawn.

Pan mae eich Pensiwn y Wladwriaeth yn codi pob Ebrill, yn arferol bydd eich Pensiwn y Wladwriaeth ychwanegol yn codi hefyd. Nid yw'r Pensiwn y Wladwriaeth yn codi yn y gwledydd tramor i gyd.

○ Y cyfandaliad

Os ydych yn gohirio gwneud eich cais am eich Pensiwn y Wladwriaeth am 12 mis neu fwy yn olynol, mae gennych ddau ddewis. Gallwch gael Pensiwn y Wladwriaeth ychwanegol neu gallwch gael cyfandaliad yn ei le. Bydd yn rhaid i chi dalu treth ar y cyfandaliad. Dim ond unwaith y byddwn yn talu'r cyfandaliad.

Mae'r cyfandaliad wedi'i wneud i fyny o Bensiwn y Wladwriaeth a fydddech wedi'i gael os na fuasech wedi gohirio gwneud cais, yn ogystal, a llog. Byddwn yn ychwanegu llog i'r cyfandaliad am bob wythnos rydych yn gohirio gwneud cais. Byddwn yn ychwanegu'r llog yn 2% uwch na cyfradd llog sylfaenol Banc Lloegr.

Gallwch gael y cyfandaliad pan rydych yn dechrau gwneud cais am eich Pensiwn y Wladwriaeth neu yn y flwyddyn dreth canlynol. Byddwch hefyd yn cael eich Pensiwn y Wladwriaeth arferol pan fyddwch yn dechrau hawlio.

○ Sut mae gohirio eich cais yn cael ei effeithio gan fudd-daliadau eraill

Os ydych yn gohirio gwneud cais am Bensiwn y Wladwriaeth pan rydych yn cael budd-daliadau eraill, ni fyddwch yn cronni unrhyw Bensiwn y Wladwriaeth Ychwanegol neu gyfandaliad am y diwrnodau rydych yn cael y budd-dal arall. Mae'r budd-daliadau eraill hyn yn cynnwys:

● **Gohirio gwneud cais am eich Pensiwn y Wladwriaeth** parhad

- Lwfans Gofalwr
- Lwfans Anabledd Difrifol
- Atodiad i'r Anghyflogadwy
- Pensiwn Gwraig Weddw
- Lwfans Mam Gwraig Weddw
- Budd-dal Analluogrwydd
- Credyd Pensiwn.

Hefyd, o Ebrill 2011 ni fyddwch yn gallu adeiladu Pensiwn y Wladwriaeth ychwanegol neu gyfandaliad am y diwrnodau rydych chi neu eich partner, os oes gennych un, yn cael un neu fwy o'r budd-daliadau sy'n berthnasol i incwm canlynol:

- Credyd Pensiwn
- Cymhorthdal Incwm
- Lwfans Ceisio Gwaith yn seiliedig ar incwm
- Lwfans Cyflogaeth a Chymorth yn berthnasol i incwm.

Mae partner yn golygu

- person rydych yn briod â hwy neu berson rydych yn byw gyda hwy fel petaech yn briod â hwy, neu
- bartner sifil neu berson rydych yn byw gyda hwy fel petaech yn bartneriaid sifil.

○ **Trethiad**

Efallai y bydd rhaid i chi dalu treth incwm ar yr incwm rydych yn ei gael gan Pensiwn y Wladwriaeth. Ac os ydych yn penderfynu cymryd Pensiwn y Wladwriaeth bydd yn rhaid i chi dalu treth ar y Pensiwn y Wladwriaeth Ychwanegol hefyd. Os ydych yn penderfynu cymryd cyfandaliad yn lle Pensiwn y Wladwriaeth Ychwanegol efallai bydd rhaid i chi dalu treth ar y cyfandaliad.

Bydd Pensiwn y Wladwriaeth ychwanegol yn cael ei gymryd i ystyriaeth ar gyfer Credyd Pensiwn, Budd-dal Tai neu Fudd-dal Treth Cyngor, yn union fel mathau eraill o incwm.

Ni fydd y cyfandaliad yn cael effaith ar eich cais am Credyd Pensiwn, Budd-dal Tai neu Budd-dal Treth Cyngor. Os ydych eisiau darganfod mwy am Dreth, dylech gysylltu â Chyllid a Thollau EM. Mae'r rhif yn y llyfr ffôn o dan HM Revenue & Customs neu Inland Revenue. Neu gallwch fynd i **www.hmrc.gov.uk**

○ **Beth sy'n rhaid i mi ei wneud?**

Nid oes rhaid i chi ddweud wrthym os

- rydych am ohirio eich cais am Pensiwn y Wladwriaeth, neu
- rydych am barhau i ohirio gwneud eich cais.

Ond os ydych yn cael budd-dal nawdd cymdeithasol arall rydych angen dweud wrthym beth rydych eisiau ei wneud.

Ond os ydych yn meddwl am ohirio gwneud eich cais, mae'n bwysig i chi ddarganfod mwy am yr opsiwn hwn cyn i chi benderfynu. Dim ond gwybodaeth gyffredinol y gall y llyfryn hwn ei roi i chi. Mae rhagor o wybodaeth ar ein gwefan yn **www.direct.gov.uk/pensiynau**

Efallai y dymunwch gael cyngor ariannol annibynnol. Efallai y bydd rhaid i chi dalu am hyn.

○ **Os ydych yn gohirio gwneud cais am eich Pensiwn y Wladwriaeth ar hyn o bryd**

Efallai gallwch gael budd o'r dewisiadau sydd ar gael. I ddarganfod mwy, cysylltwch â **0800 731 7936**.

● Nodiadau i'ch helpu i lenwi eich ffurflen gais

○ Rhan 1 – Amdanoch chi

Defnyddiwch y rhan hon o'r ffurflen i ddweud wrthym eich manylion personol.

○ Rhan 2 – Ynglŷn â'ch gŵr, gwraig neu'ch partner sifil

Atebwch yr holl gwestiynau ar y ffurflen sy'n berthnasol i'ch gŵr, gwraig neu bartner sifil, os oes gennych un.

Os ydych wedi dweud wrthym eich bod yn briod neu mewn partneriaeth sifil dylech anfon atom

- eich tystysgrif priodas; neu
- eich tystysgrif partneriaeth sifil.

Os ydych wedi dweud wrthym eich bod wedi ysgaru neu bod eich priodas wedi cael ei dirymu neu bod eich partneriaeth sifil wedi cael ei diddymu dylech anfon atom

- eich tystysgrif ysgariad (dyfarniad absoliwt, dyfarniad ysgariad, tystysgrif dirymiad), neu
- tystysgrif diddymiad eich partneriaeth sifil.

Bydd angen i ni weld y dystysgrif wreiddiol, nid llungopi.

Mae'n rhaid i chi gofio anfon y tystysgrifau rydym yn gofyn amdanynt. Byddwn yn eu dychwelyd o fewn pum diwrnod gwaith. Os byddwn angen eu cadw'n hirach, byddwn yn dweud pam wrthyh. Ffoniwch ni ar **0800 731 7936** os bydd hyn achosi anhawsterau i chi. Os nad ydych yn eu hanfon, efallai gall y budd-dal o'r cais hwn gael ei oedi.

○ Rhan 3 – Pryd i wneud cais am eich Pensiwn y Wladwriaeth

Mae'r diwrnod y caiff Pensiwn y Wladwriaeth ei dalu yn ddiwrnod penodedig o'r wythnos. Ni fydd unrhyw arian y byddwch yn ei ennill yn effeithio ar eich Pensiwn y Wladwriaeth.

Byddwch angen cysylltu â ni i wneud cais ar wahân am unrhyw Bensiwn y Wladwriaeth rydych yn gymwys iddo yn seiliedig ar gofnod Yswiriant Gwladol eich gŵr, gwraig neu bartner sifil os:

- rydych yn gymwys i rhywfaint o Bensiwn y Wladwriaeth yn seiliedig ar gofnod Yswiriant Gwladol eich hun ac rydych yn gwneud cais am hwn cyn iddynt gyrraedd oedran Pensiwn y Wladwriaeth, a
- cyn iddynt gyrraedd oedran Pensiwn y Wladwriaeth maent yn penderfynu oedi gwneud cais am eu Pensiwn y Wladwriaeth eu hunain.

Terfynau amser

Gallwn dderbyn eich cais os byddwn yn ei dderbyn heb fod yn gynharach na 4 mis cyn y dyddiad yr hoffech gael Pensiwn y Wladwriaeth, neu'r dyddiad y byddwch yn cyrraedd oedran Pensiwn y Wladwriaeth, pa un bynnag yw'r diweddaraf.

Ni ellir ôl ddyddio eich Pensiwn y Wladwriaeth am fwy na 12 mis cyn y dyddiad mae eich cais yn cael ei dderbyn. Os ydych hefyd eisiau gwneud cais am gynnydd i'ch Pensiwn y Wladwriaeth ar gyfer oedolyn arall, dim ond hyd at 3 mis yn unig y gallwn ôl ddyddio'r codiad.

Os ydych yn gofyn i ni ôl ddyddio eich cais Pensiwn y Wladwriaeth, byddwn yn gweithio allan faint o Bensiwn y Wladwriaeth sydd yn ddyledus i chi, yn ôl i'r dyddiad rydych yn dweud wrthym eich bod eisiau i'ch cais ddechrau ohono, a talu'r swm hwn i chi. Nid yw'r swm hwn yn cynnwys llog, ac ni fyddwch yn ennill Pensiwn y Wladwriaeth ychwanegol neu gyfandaliad ar gyfer y cyfnod rydych yn ôl ddyddio eich cais.

● **Nodiadau i'ch helpu i lenwi eich ffurflen gais** parhad

○ **Rhan 3 – Pryd i wneud cais am eich Pensiwn y Wladwriaeth** parhad

Gohirio eich cais am Bensiwn y Wladwriaeth

Efallai eich bod eisiau meddwl am agwedd fwy hyblyg tuag at eich ymddeoliad. Os ydych chi eisiau, gallwch barhau i weithio'n hirach, neu weithio rhan amser, naill ai os ydych wedi gwneud cais am eich Pensiwn y Wladwriaeth neu beidio.

Os ydych yn gohirio gwneud cais am eich Pensiwn y Wladwriaeth i'r amser sydd orau gennych chi, gallwch gael Pensiwn y Wladwriaeth ychwanegol neu gyfandaliad trethadwy unigol. Yn dibynnu am ba hyd rydych yn gohirio eich cais, yn y diwedd pan rydych yn gwneud eich cais am Bensiwn y Wladwriaeth gallwch ddewis naill ai:

- Pensiwn y Wladwriaeth ychwanegol, wedi'i dalu ar hyd eich oes ar ben eich Pensiwn y Wladwriaeth wythnosol arferol; neu
- cyfandaliad trethadwy, unigol a'ch Pensiwn y Wladwriaeth wythnosol arferol.

Yr isafswm cyfnod mae'n rhaid i chi oedi gwneud cais am eich Pensiwn y Wladwriaeth i gael Pensiwn y Wladwriaeth ychwanegol yw 5 wythnos neu 12 mis yn olynol i gael cyfandaliad.

Os ydych yn gwneud **cais am eich Pensiwn y Wladwriaeth ar neu ar ôl 6 Ebrill 2010**, ni fyddwch yn gallu gwneud cais am gynnydd i oedolyn sy'n dibynnu arnoch yn ariannol pan rydych yn gwneud cais am Bensiwn y Wladwriaeth o'r diwedd. Mae hyn oherwydd na allwch wneud cais am y cynnydd hwn cyn i chi ddechrau hawlio eich Pensiwn y Wladwriaeth.

Pensiwn y Wladwriaeth Ychwanegol

Os ydych yn dewis Pensiwn y Wladwriaeth ychwanegol, gallwch gael 1% yn ychwanegol ar ben eich Pensiwn y Wladwriaeth am bob 5 wythnos rydych yn gohirio gwneud cais – mae hyn yn gyfystyr a 10.4% ychwanegol am bob blwyddyn rydych yn gohirio gwneud cais. Felly os ydych yn gohirio gwneud cais am flwyddyn, gallwch gael oddeutu £1 yn ychwanegol am bob £10 o'ch Pensiwn y Wladwriaeth wythnosol.

Cyfandaliad unigol

Cyfandaliad unigol yw hwn yn seiliedig ar y swm o Bensiwn y Wladwriaeth y buasech wedi ei dderbyn yn y cyfnod y gwnaethoch ohirio gwneud cais. Mae hefyd yn cynnwys llog, a fydd bob amser o leiaf 2% yn uwch na chyfradd is Banc Lloegr. Yn ogystal a chael cyfandaliad, byddwch hefyd yn cael eich Pensiwn y Wladwriaeth wythnosol, wedi ei dalu ar y cyfradd arferol o'r amser rydych yn dechrau gwneud cais amdano.

Gallwch ohirio gwneud cais am eich Pensiwn y Wladwriaeth cyn hired ag yr hoffech i adeiladu naill ai Pensiwn y Wladwriaeth ychwanegol neu gyfandaliad. Gallwch hefyd ddewis i'ch Pensiwn y Wladwriaeth gael ei ôl ddyddio.

Amgylchiadau pan yw gohirio gwneud cais am eich Pensiwn y Wladwriaeth ddim yn ennill arian ychwanegol

Os ydych yn gohirio gwneud cais am eich Pensiwn y Wladwriaeth am fwy na 5 wythnos mae amgylchiadau penodol ple efallai na fyddwch yn ennill Pensiwn y Wladwriaeth ychwanegol, neu os ydych wedi gohirio gwneud cais am eich Pensiwn y Wladwriaeth am fwy na 12 mis mae amgylchiadau penodol efallai ple na fyddwch yn ennill cyfandaliad; er enghraifft os ers cyrraedd oedran Pensiwn y Wladwriaeth rydych wedi derbyn budd-daliadau penodol eraill, neu mae rhywun arall wedi derbyn codiad mewn budd-dal arall ar eich cyfer; neu rydych wedi bod yn y carchar.

Os ydych eisiau mwy o wybodaeth am ohirio eich cais am Bensiwn y Wladwriaeth cysylltwch â ni ar **0800 731 7936**.

● Nodiadau i'ch helpu i lenwi eich ffurflen gais parhad

○ Rhan 4 – Gwneud taliadau i chi

Darllenwch y nodiadau hyn cyn cwblhau **Rhan 4** o'r ffurflen gais.

Fel arfer rydym yn talu eich arian i fewn i gyfrif

Mae llawer o fanciau a chymdeithasau adeiladu yn gadael i chi godi eich arian yn swyddfa'r post.

Byddwn yn dweud wrthyhych pan fydd y taliad cyntaf a'r ail yn cael eu gwneud ac beth fydd swm pob un.

Byddwn yn dweud wrthyhych os bydd y swm rydym yn ei dalu i'r cyfrif yn newid.

Darganfod faint sydd yn cael ei dalu i mewn i'r cyfrif

Gallwch wirio eich taliadau Pensiwn y Wladwriaeth ar gyfriflenni eich cyfrif. Bydd eich cyfriflenni yn dangos eich rhif Yswiriant Gwladol (YG) wrth ymyl y taliadau sydd oddi wrthym ni. Os ydych yn meddwl bod eich taliad yn anghywir, cysylltwch â'r swyddfa sy'n eich talu yn syth.

Os byddwn yn talu gormod o arian i chi

Mae gennym yr hawl i gymryd yn ôl unrhyw arian rydym yn ei dalu i chi nad oes gennych hawl iddo. Efallai bod hyn oherwydd y ffordd mae'r system yn gweithio ar gyfer taliadau i fewn i gyfrif. Er enghraifft, weithiau efallai na allwn newid y swm rydym wedi ei dalu'n barod i chi. Mae hyn yn golygu y byddwn wedi talu arian i chi nad oes gennych hawl iddo.

Byddwn yn cysylltu â chi cyn cymryd unrhyw arian yn ôl.

Y cyfrif rydych am ei ddefnyddio

- Gallwch ddefnyddio **cyfrif yn eich enw chi**, neu **gyfrif ar y cyd**
- Gallwch ddefnyddio **cyfrif rhywun arall** os:
 - yw termau ac amodau eu cyfrif yn caniatáu hyn, ac
 - maent yn cytuno i chi ddefnyddio eu cyfrif, ac
 - rydych yn sicr y byddant yn defnyddio'r arian yn y ffordd rydych yn dweud wrthynt.
- Gallwch ddefnyddio **cyfrif undeb credyd**. Mae'n rhaid i chi ddweud wrthym manylion cyfrif yr undeb credyd. Bydd eich undeb credyd yn gallu eich helpu gyda hyn.
- Os ydych yn **benodai** neu'n **gynrychiolydd cyfreithlon** yn gweithredu ar ran y cwsmer, dylai'r cyfrif fod yn eich enw chi yn unig.

Mae'n bwysig iawn eich bod yn llenwi'r blychau i GYD yn y ffurflen gais yn gywir, yn cynnwys rhif cyfeirnod neu rôl y gymdeithas adeiladu, os oes gennych un. Os dywedwch y manylion cyfrif anghywir wrthym gallai eich taliad gael ei ddileu neu gallech golli arian.

Gallwch gael manylion eich cyfrif ar eich llyfr siec, neu gyfriflenni banc. Os nad ydych yn gwybod y manylion cyfrif, gofynwch i'r banc neu gymdeithas adeiladu.

Beth i'w wneud nawr

- Dywedwch wrthym am y cyfrif rydych eisiau ei ddefnyddio yn **Rhan 4** o'r ffurflen gais drwy roi eich manylion cyfrif rydych yn
 - cytuno ein bod yn eich talu i fewn i gyfrif, ac
 - deall beth rydym wedi dweud wrthyhych uchod yn yr adran **Os byddwn yn talu gormod o arian i chi**.
- Os ydych yn mynd i agor cyfrif, dywedwch wrthym eich manylion cyfrif cyn gynted ag y byddwch yn eu cael.
- Os nad oes gennych gyfrif, cysylltwch â ni ac fe roddwn fwy o wybodaeth i chi.

● **Nodiadau i'ch helpu i lenwi eich ffurflen gais** parhad

Llenwch y gweddill o'r ffurflen gais i fewn. Nid oes rhaid i chi ddisgwyl tan i chi agor cyfrif neu gysylltu â ni.

○ **Rhan 5 – Manylion y cyfnod y buoch yn byw neu'n gweithio dramor**

Mae angen i ni wybod am unrhyw gyfnod y buoch yn byw neu'n gweithio y tu allan i'r Deyrnas Unedig (DU). Y rheswm am hyn yw os ydych wedi talu i mewn i system nawdd cymdeithasol mewn gwlad arall, gallai gyfrif tuag at eich Pensiwn y Wladwriaeth.

Y Deyrnas Unedig yw Cymru, Lloegr, yr Alban a Gogledd Iwerddon.

Dywedwch wrthym am unrhyw gyfnod y buoch yn byw neu'n gweithio

- mewn gwlad y tu allan i'r DU, neu
- yn Ynysoedd y Sianel, neu
- yn Iwerddon.

Peidiwch â dweud wrthym am unrhyw gyfnod y buoch dramor gyda Lluoedd Arfog EMs.

○ **Rhan 6 – Ynglŷn â chyfraniadau Yswiriant Gwladol (YG)**

Defnyddiwch y rhan hon o'r ffurflen i ddweud wrthym os ydych wedi bod yn gweithio cyn cyrraedd oedran Pensiwn y Wladwriaeth a rhoi manylion o'ch gwaith.

○ **Rhan 7 – Cyfnod yn yr ysbyty**

Mae angen i ni wybod os ydych yn yr ysbyty am unrhyw gyfnod pan fyddwch yn cael Pensiwn y Wladwriaeth. Am fwy o wybodaeth ar sut mae cyfnodau yn yr ysbyty yn effeithio ar eich budd-dal, cysylltwch â'r Gwasanaeth Pensiwn a gofyn am daflen Mynd i'r Ysbyty.

○ **Rhan 8 – Ynglŷn â budd-daliadau neu hawliadau eraill**

Rydym angen gwybod os ydych chi neu eich gŵr, gwraig neu bartner sifil yn derbyn neu'n disgwyl clywed am unrhyw o'r budd-daliadau canlynol:

- Lwfans Gweini
- Budd-dal Profedigaeth
- Lwfans Gofalwr
- Budd-dal Plant
- Lwfans Byw i'r Anabl
- Lwfans Cyflogaeth a Chymorth
- Budd-dal Ymddeol Graddedig
- Lwfans Gwarcheidwad
- Budd-dal Analluogrwydd
- Cymhorthdal Incwm
- Budd-dal Marwolaeth Ddiwydiannol
- Lwfans Ceisio Gwaith
- Credyd Pensiwn
- Lwfans Enillion Is
- Lwfans Anabledd Difrifol
- Pensiwn y Wladwriaeth

● **Nodiadau i'ch helpu i lenwi eich ffurflen gais** parhad

○ **Rhan 8 – Ynglŷn â budd-daliadau neu hawliadau eraill** parhad

- Lwfans Dros Dro i Wragedd Gweddw
- Atodiad i'r Anghyflogadwy a delir oherwydd
 - anabledd rhyfel o ganlyniad i wasanaeth gyda Lluoedd Arfog EM, neu
 - damwain neu afiechyd diwydiannol.
- Pensiwn Rhyfel Gwraig Weddw neu Ŵr Gweddw
- Budd-dal Gwraig Weddw
- Credyd Treth Gwaith.

○ **Rhan 9 – Gwybodaeth arall**

Defnyddiwch y rhan hon o'r ffurflen i ddweud wrthym am unrhyw wybodaeth am eich amgylchiadau.

○ **Rhan 10 – Credyd Pensiwn**

Taliad di-dreth yw Credyd Pensiwn i'r rhai sydd wedi cyrraedd yr oedran cymhwyso, ac yn byw ym Mhrydain Fawr. Mae Prydain Fawr yn golygu Cymru, Lloegr a'r Alban.

Mae'r oedran cymhwyso Credyd Pensiwn yn codi o 60 i 65 rhwng Ebrill 2010 a 2020, ochr yn ochr â'r cynnydd yn oedran Pensiwn y Wladwriaeth i ferched.

I gael gwybod pa bryd y gallwch gael Credyd Pensiwn ymwelwch â **www.direct.gov.uk/cyfrifiannellpensiwn**

Neu gofynnwch am daflen ynglŷn â Chredyd Pensiwn o'ch canolfan pensiwn, ac edrych ar y tablau yn y cefn.

Os oes gennych bartner, a dim ond un ohonoch wedi cyrraedd yr oedran gymhwyso gallwch gael Credyd Pensiwn o hyd. Mae'n rhaid i'r person sydd wedi cyrraedd yr oedran cymhwyso wneud y cais.

Mae dwy ran i Credyd Pensiwn, y **Credyd Gwarantedig** a'r **Credyd Cynilo**.

Mae'r Credyd Gwarantedig yn gweithio drwy ychwanegu at eich incwm wythnosol i lefel isafswm gwarantedig.

Os ydych chi neu eich partner yn 65 oed neu drosodd ac wedi cynilo rhywfaint o arian tuag at eich ymddeoliad, fel ail pensiwn neu gynilion, efallai cewch y Credyd Cynilo.

Os ydych yn cael neu'n gwneud cais am Credyd Pensiwn tra'n oedi gwneud cais am eich Pensiwn y Wladwriaeth byddwn yn gweithio allan eich Credyd Pensiwn fel pe baech yn cael eich Pensiwn y Wladwriaeth.

Ni allwn dalu Credyd Pensiwn yn lle'r Pensiwn y Wladwriaeth rydych wedi dewis ei oedi.

I wneud cais am Credyd Pensiwn gallwch ein ffonio ar **0800 99 1234**.

Os oes gennych anawsterau lleferydd neu glyw gallwch gysylltu â ni drwy ddefnyddio ffôn testun ar **0800 169 0133**.

Os ydych eisiau gwybod mwy ynglŷn â Chredyd Pensiwn, gofynnwch pan rydych yn cysylltu â ni ynglŷn â Phensiwn y Wladwriaeth. Neu ymwelwch â **www.direct.gov.uk/credydpensiwn**

Pan fyddwch yn ein ffonio byddwn yn gofyn i chi am eich amgylchiadau. Er enghraifft efallai byddwn yn gofyn i chi ynglŷn ag unrhyw incwm, cynilion a buddsoddiadau sydd gennych chi a'ch partner.

Os byddwch yn gwneud cais am Credyd Pensiwn, gallwn hefyd eich helpu i wneud cais am Fudd-dal Treth Cyngor a Budd-dal Tai ar yr un pryd.

● Nodiadau i'ch helpu i lenwi eich ffurflen gais parhad

○ Rhan 11 – Datganiad

Mae'n bwysig eich bod yn llofnodi a dyddio'r ffurflen gais. Os na wnewch, bydd rhaid i ni ei hanfon yn ôl atoch.

● Pan rydych wedi llenwi eich ffurflen i mewn

1. Gwnewch yn siwr eich bod wedi ateb pob un o'r cwestiynau sy'n berthnasol i chi ar y ffurflen hon.

2. Gwnewch yn siwr eich bod yn anfon yr holl ddogfennau rydym wedi gofyn amdanynt. Gallai'r rhain fod yn:

- tystysgrif priodas
- tystysgrif partneriaeth sifil
- tystysgrif dirymiad
- tystysgrif diddymu partneriaeth sifil
- archddyfarniad absoliwt
- archddyfarniad ysgariad.

3. Gwnewch yn siwr eich bod wedi llofnodi'r ffurflen hon yn Rhan 12.

4. Anfonwch y ffurflen gais ac unrhyw ddogfennau atom ni.

Os nad oes amlen ateb, ffoniwch Y Gwasanaeth Pensiwn ar **0800 731 7936**. Gall pobl ag anawsterau lleferydd neu glyw yn defnyddio ffôn testun ddeialu **0800 731 7013**.

5. Pryd i wneud cais

Os ydych am wneud cais am eich Pensiwn y Wladwriaeth nawr, anfonwch y ffurflen hon atom.

Gellir talu budd-daliadau y gallwch eu cael oherwydd y cais hwn yn gyflymach os byddwch yn

- ateb pob cwestiwn ar y ffurflen hon sy'n berthnasol i chi a'ch gŵr, gwraig neu bartner sifil, os oes gennych un
- anfon yr holl ddogfennau rydym wedi gofyn amdanynt atom.

Os na allwch wneud hyn, cysylltwch â ni. Fodd bynnag, efallai y bydd oedi gydag unrhyw fudd-dal y gallwch ei gael o ganlyniad i'r cais hwn, neu efallai y byddwch yn ei golli'n gyfan gwbl.

6. Gallwch hefyd gael fersiwn electronig o'r ffurflen hon oddi ar ein gwefan.

Y cyfeiriad yw **www.direct.gov.uk/pensiynau**

7. Efallai eich bod â hawl i Gredyd Pensiwn. Am fwy o wybodaeth ffoniwch y rhif rhadffôn **0800 99 1234**.

Beth fydd yn digwydd nesaf

Byddwn yn ysgrifennu atoch i ddweud faint o Bensiwn y Wladwriaeth y gallwch ei gael, ac o ba ddyddiad y byddwch yn ei dderbyn.

Os nad oes gennych hawl i Bensiwn y Wladwriaeth byddwn yn rhoi'r rheswm am hyn i chi.

● Rhagor o wybodaeth

○ Sut y byddwn yn casglu ac yn defnyddio gwybodaeth

Mae'r wybodaeth rydym yn ei gasglu amdanoch chi ac sut rydym yn ei ddefnyddio yn dibynnu yn bennaf ar eich busnes gyda ni. Ond gallwn ei defnyddio i unrhyw bwrpas yr Adran, sy'n cynnwys

- lwfansau a budd-daliadau nawdd cymdeithasol
- cynhaliaeth plant
- cyflogaeth a hyfforddiant
- polisi pensiynau preifat
- cynllunio ymddeoliad.

Efallai y cawn wybodaeth gan erall i wirio'r wybodaeth rydych yn ei roi i ni ac i wella ein gwasanaethau. Efallai y byddwn yn rhoi gwybodaeth i sefydliadau eraill fel mae'r gyfraith yn caniatáu, er enghraifft i ddiogelu rhag trosedd. I gael gwybod mwy ar sut rydym yn defnyddio gwybodaeth, ymwelwch â'n gwefan

www.dwp.gov.uk/cymraeg/privacy-policy neu cysylltu ag unrhyw un o'n swyddfeydd.

○ Rhagor o wybodaeth

Mae taflen ynglŷn â Phensiynau'r Wladwriaeth ar ein gwefan yn **www.direct.gov.uk/ygptaflenni**, neu gallwch ofyn am gopi o'r daflen drwy ffonio **0845 731 3233**.

Ni allwch wneud cais am godiad yn eich Pensiwn y Wladwriaeth ar gyfer plant neu bobl ifanc cymwys. Fodd bynnag, gallwch wneud cais am Gredyd Treth Plant yn ei le. I ddarganfod mwy am Gredyd Treth Plant neu wneud cais arlein ymwelwch â **www.hmrc.gov.uk/taxcredits**

Gallwch hefyd ffonio Cyllid a Thollau EM drwy alw'r llinell gymorth ar **0845 300 3900**. Os oes gennych anawsterau lleferydd neu glyw, gallwch gysylltu â'r linell gymorth drwy ddefnyddio ffôn testun ar **0845 300 3909**.

Mae llinellau ar agor o 8am i 8pm 7 diwrnod yr wythnos ar wahân i Ddiwrnod Nadolig, Gŵyl San Steffan, Dydd Calan a dydd Sul Pasg.

Os ydych angen help neu ffurflen yn Gymraeg, ffoniwch **0845 302 1489**. Mae llinellau ar agor 8.30am i 5pm, dydd Llun i ddydd Gwener.

● Cysylltiadau defnyddiol

Gall Y Gwasanaeth Pensiwn roi cyngor i chi ynglŷn â Lwfans Gweini, Lwfans Gofalwr, Taliadau Tanwydd Gaeaf, Budd-dal Tai, Budd-dal Treth Cyngor ac Taliad Angladd.

Cysylltiadau defnyddiol eraill

Llinell Ymholiadau Budd-daliadau Anabledd

Ffôn 0800 88 22 00

(Ffôn testun 0800 24 33 55)

Am gyngor a gwybodaeth ar fudd-daliadau ar gyfer pobl anabl a'u gofalwyr.

Uned Lwfans Gofalwr

Ffôn 0845 608 4321

(Ffôn testun 0845 604 5312)

Am gyngor a gwybodaeth ar gyfer pobl sydd yn gofalu am rhywun sydd yn anabl.

Gofal nyrsio mewn cartrefi gofal wedi ariannu gan GIG

Ffôn 0300 123 1002 (Lloegr) neu 029 2082 5295 (Cymru)

Am gopi am ddim o'r daflen, 'NHS Funding Care in Nursing Homes – what it means for you'.

Help The Aged a Senior Line

Ffôn: 0808 800 6565 (am ddim)

(Ffôn testun: 0800 269 626)

E-bost: seniorline@helptheaged.org.uk

Llinell gymorth yn darparu gwybodaeth ar gyfer pobl hŷn sydd â phroblemau gyda budd- daliadau a phensiynau.

Canolfan Taliad Tanwydd Gaeaf (Preswylwyr EEA yn unig)

Ffôn +44 (0)29 20 42 8635

Cyngor am daliad Tanwydd Gaeaf ar gyfer pobl sy'n byw y tu allan i'r DU ond o fewn i'r Ardal Economaidd Ewropeaidd neu yn y Swistir.

Royal National Institute for Deaf People (RNID)

Ffôn 0808 808 0123

(Ffôn testun 0808 808 9000)

Gwefan: www.RNID.org.uk

Am wybodaeth ac adnoddau ar gyfer y byddar a thrwm eu clyw, eu teuluoedd a'u ffrindiau.

Llinell Gwybodaeth Age Concern

Ffôn: 0800 009 966

Gwefan: www.ageconcern.org.uk

Am wybodaeth a chyngor ar faterion sydd yn effeithio pobl hŷn yn y DU.

Cyngor ar Bopeth

Gwefan: www.citizensadvice.org.uk

Am gyngor cyffredinol, yn cynnwys cyngor ar bensiynau. Cewch rif eich Cyngor ar Bopeth lleol yn y llyfr ffôn.

Pensiwn y Wladwriaeth

Adran Gwaith
a Phensiynau

● Eich ffurflen gais

○ Cofiwch

Y ffordd hawdd i wneud cais am eich Pensiwn y Wladwriaeth yw drwy ffonio

- Ffoniwch llinell gymorth Y Gwasanaeth Pensiwn ar **0800 731 7936**. Mae llinellau ar agor o 8am i 8pm o ddydd Llun i ddydd Gwener, heblaw am wyliau cyhoeddus.
Bydd galwadau o linell daear BT am ddim. Gall darparwyr gwasanaeth a rhwydweithiau ffôn symudol eraill godi tâl arnoch.
- Os oes gennych anawsterau lleferydd neu glyw, gallwch gysylltu â ni drwy ffôn testun ar **0800 731 7013**. Rydym yn croesawu galwadau gan Text Relay.
- Os nad Cymraeg neu Saesneg yw eich iaith gyntaf, gallwch ofyn am gyfieithydd.

Ar yr un pryd gallwch

- wneud cais am Gredyd Pensiwn
- wneud cais am Fudd-dal Tai
- wneud cais am Fudd-dal Treth Cyngor.

Darllenwch y Llyfryn Nodiadau cyn llenwi'r ffurflen hon.

Byddant yn eich helpu i lenwi'r ffurflen.

Gwnewch yn siŵr eich bod yn

- ateb pob cwestiwn ar y ffurflen sy'n berthnasol i chi a'ch gŵr, gwraig neu bartner sifil.
- darllen, llofnodi a dyddio'r Datganiad yn Rhan 11
- dychwelyd y ffurflen atom gyda'r holl ddogfennau rydym wedi gofyn amdanynt.

Rhan 1 Amdanoch chi

**Rhowch eich rhif Yswiriant
Gwladol (YG)**

Gallwch ddod o hyd i'ch rhif YG ar
eich cerdyn rhif YG, llythyrau gan
y adran nawdd cymdeithasol neu
ar slipiau cyflog.

Llythrennau Rhifau Llythyren

**Os nad ydych yn gwybod
eich rhif YG, a fu un gennych
neu a ydych wedi defnyddio
un erioed?**

Naddo ☐

Do ☐

Teitl

Mr/Mrs/Miss/Ms/Dr/Parch

Cyfenw neu enw teuluol

Pob enw arall, yn llawn

**Pob cyfenw neu enw teuluol
arall rydych wedi cael eich
adnabod wrthynt neu rydych yn
eu defnyddio nawr.**

Dylech gynnwys eich enw cyn
priodi, pob enw priod blaenorol a
phob newid i enw'r teulu.

Eich cyfeiriad parhaol

Cod post

**Rhif ffôn yn ystod y dydd
os oes gennych un**

Cod Rhif

Beth yw'r rhif ffôn?
Ticiwch.

Cartref ☐ Gwaith ☐ Symudol ☐ Ffôn testun ☐

Dyddiad geni

/ /

Rhan 1 Amdanoch chi parhad

Ydych chi'n gallu siarad â ni yn Saesneg?

Na ☐
Ydw ☐

Os ydych wedi ateb Na, dywedwch wrthym yr iaith yr hoffech i ni ddefnyddio pan rydym yn siarad â chi.

Os ydych yn byw yng Nghymru, ydych chi eisiau siarad â ni yng Nghymraeg?

Na ☐
Ydw ☐

Ticiwch yma i ddangos os ydych eisiau i ni gysylltu â chi ynglŷn â'r cais hwn mewn un o'r ffyrdd hyn.

Os ydych yn dewis un o'r opsiynau hyn, bob tro rydym yn cysylltu â chi ynglŷn â'ch cais byddwn yn gwneud yn y ffordd hynny, os y gallwn.

Byddwch angen gadael i ni wybod ynglŷn â hyn eto os ydych yn cysylltu â ni. Ymhen amser ni fyddwch angen dweud wrthym mwy nag unwaith.

Braille ☐
Text Relay ☐
Print Bras ☐
Awdio ☐
Iaith Arwyddion ☐
Induction Loop ☐
Ffôn Testun ☐

CodRhif

Rhan 2 Ynglŷn â'ch gŵr, gwraig neu'ch partner sifil

Beth yw eich statws priodasol neu bartneriaeth sifil presennol?

Sengl ☐ Ewch i Rhan 3.
Priod neu partner sifil ☐
Wedi ysgaru neu bartneriaeth sifil wedi'i ddiddymu ☐
Priodas neu bartneriaeth sifil wedi'i ddirymu ☐
Wedi gwahanu ☐
Gweddw neu partner sifil sy'n goroesi ☐

Rhowch fanylion eich gŵr, gwraig neu bartner sifil

Eu cyfenw neu enw teulu

Eu henwau eraill

Eu rhif Yswiriant Gwladol (YG)

Llythrennau Rhifau Llythyren

Eu cyfeiriad, os yw'n wahanol i'ch un chi

Cod post

Eu dyddiad geni

/ /

Rhan 2 Ynglŷn â'ch gŵr, gwraig neu'ch partner sifil parhad

Dyddiad priodas neu dyddiad
ffurfio'r bartneriaeth sifil

Y dyddiad y buont farw, os ydych
yn weddw neu bartner sifil yn
dal yn fyw

Dyddiad yr ysgariad, dirymiad
neu diddymiad partneriaeth sifil

**Anfonwch eich tystysgrif priodas, tystysgrif partneriaeth sifil, tystysgrif
diddymiad, tystysgrif diddymu partneriaeth sifil neu'r archdddyfarniad
terfynol atom. Yn Yr Alban yr enw ar hwn yw *archdddyfarniad ysgariad*.**

Ydych chi'n anfon eich
tystysgrif priodas neu
dystysgrif partneriaeth
sifil gyda'r ffurflen hon?

Nac ydw ☐

Ydw ☐

Ydych chi'n anfon eich
archdddyfarniad terfynol,
archdddyfarniad ysgaru,
tystysgrif diddymiad neu
dystysgrif diddymu partneriaeth
sifil gyda'r ffurflen hon?

Nac ydw ☐

Ydw ☐

Rhan 3 Pryd i hawlio'ch Pensiwn y Wladwriaeth

Darllenwch Rhan 3 o'r Llyfryn Nodiadau i'ch helpu i lenwi'r rhan hon.

O ba ddyddiad rydych chi am
hawlio eich Pensiwn y
Wladwriaeth?

A ydych yn bwriadu gweithio i
gyflogwr ar ôl i chi gyrraedd
oedran Pensiwn y Wladwriaeth?

Nac ydw ☐

Ydw ☐

Ni fydd unrhyw arian y byddwch yn ei ennill yn effeithio ar eich
Pensiwn y Wladwriaeth.

Ar ôl i chi gyrraedd oedran Pensiwn y Wladwriaeth ni fydd angen
i chi dalu cyfraniadau Yswiriant Gwladol (YG). Byddwn yn anfon
ffurflen Tystysgrif o Eithriad Oedran atoch i'w rhoi i'ch cyflogwr
fel na fyddant yn cymryd cyfraniadau YG o'ch enillion.

Ydych chi eisoes wedi gohirio
cael eich Pensiwn y
Wladwriaeth?

Nac ydw ☐

Ydw ☐

For official use only

Husband's or civil partner's status
before marriage or civil partnership

Nature of evidence

Wife's or civil partner's status
before marriage or civil partnership

Verified by

Surname

Certified by

Other surnames, eg maiden name

Returned by

Rhan 4 Gwneud taliadau i chi

Darllenwch Rhan 5 o'r Llyfryn Nodiadau i'ch helpu i lenwi'r rhan hon.

Ynglŷn â'r cyfrif rydych am ei ddefnyddio

Enw daliwr y cyfrif

Ysgrifewch enw daliwr y cyfrif yn union fel y mae'n ymddangos ar y llyfr siec neu gyfriflen.

Enw llawn y banc neu cymdeithas adeiladu

Cod didoli

Dywedwch wrthym y chwe rhif i gyd, er enghraifft 12 34 56

 – –

Rhif y cyfrif

Mae'r rhan fwyaf o rifau cyfrif yn 8 rhif o hyd. Os oes gan rhif eich cyfrif lai na 10 rhif, llenwch y rhifau o'r chwith.

Rhif cofrestru neu rif cyfeirnod y gymdeithas adeiladu

Os ydych yn defnyddio cyfrif cymdeithas adeiladu efallai y byddwch angen dweud wrthym rhif cyfeirnod neu rol. Gall y rhif cofrestru neu'r rhif cyfeirnod gynnwys llythrennau a rhifau a gall fod hyd at 18 ffigur o hyd. Os nad ydych yn siwr a oes gan y cyfrif rif cofrestru neu rif cyfeirnod, gofynnwch i'r gymdeithas adeiladu.

Efallai eich bod yn cael budd-daliadau neu hawliadau eraill nad ydym yn eu talu i fewn i gyfrif. Os ydych eisiau i ni eu talu i fewn i'r cyfrif uchod, ticiwch y blwch.

Yn arferol rydym yn talu eich budd-dal bob 4 wythnos.

☐

Os ydych ond yn mynd i gael Pensiwn y Wladwriaeth bychan yn unig, efallai bydd y trefniadau yn wahanol. Cysylltwch â ni am fwy o wybodaeth drwy ddefnyddio'r rhif ffôn a ddangosir ar flaen y ffurflen hon.

Rhan 5 Ynglŷn ag unrhyw amser rydych wedi byw neu weithio y tu allan i'r Deyrnas Unedig neu Ynys Manaw

Ydych chi erioed wedi byw neu weithio y tu allan i'r Deyrnas Unedig neu Ynys Manaw?

Na ☐ Ewch i Rhan 6.

Do ☐ Dywedwch wrthym am hyn isod.

Gwlad 1

Y wlad y buoch yn byw neu'n gweithio ynddi.

Dyddiadau y buoch yn byw neu'n gweithio yno

O / /

Hyd / /

Oeddech chi'n talu i mewn i gynllun nawdd cymdeithasol y wlad honno?

Ddim yn gwybod ☐

Nac oeddwn ☐

Oeddwn ☐ Beth oedd eich rhif nawdd cymdeithasol?

Beth yw eich cenedligrwydd?

Gwlad 2

Y wlad y buoch yn byw neu'n gweithio ynddi.

Dyddiadau y buoch yn byw neu'n gweithio yno

O / /

Hyd / /

Oeddech chi'n talu i mewn i gynllun nawdd cymdeithasol y wlad honno?

Ddim yn gwybod ☐

Nac oeddwn ☐

Oeddwn ☐ Beth oedd eich rhif nawdd cymdeithasol?

Os ydych chi wedi gweithio mewn mwy na 2 wlad, dywedwch wrthym amdanynt yn Rhan 9.

Rhan 6 Ynglŷn â chyfraniadau Yswiriant Gwladol (YG)

Os ydych yn wraig briod neu'n weddw

• ydych chi wedi bod yn hunan-gyflogedig ar unrhyw adeg ers 6 Ebrill 1978? Nac ydw ☐ Ydw ☐

• ydych chi wedi bod yn talu cyfraniadau Yswiriant Gwladol gostyngedig? Nac ydw ☐ Ydw ☐

Ydych chi wedi gweithio o gwbl yn y ddwy flynedd ddiwethaf cyn cyraedd oedran Pensiwn y Wladwriaeth? Na ☐ Ewch i Rhan 7. Do ☐

Ydych chi'n talu Cyfraniadau Yswiriant Gwladol ar gyfer y gwaith hwn? Nac ydw ☐ Ewch i Rhan 7. Ydw ☐ Dywedwch wrthym am unrhyw gyflogwyr a fu gennych yn ystod y cyfnod hwn.

Cyflogwr 1

Enw a chyfeiriad y cyflogwr.
Os ydych yn gwybod fod eich cyflog yn cael ei drefnu o gyfeiriad arall, rhowch y cyfeiriad hwnnw i ni, yn cynnwys y cod post.

Cod post

Rhif cyflogres neu rif staff
Os nad ydych yn ei wybod, nodwch y swydd neu'r adran

--

Dyddiad y dechreuoch chi weithio i'r cyflogwr hwn

/	/
---	---

Y dyddiad y rhoesoch y gorau i weithio os ydych wedi rhoi'r gorau i weithio iddynt hwy.

/	/
---	---

Cyflogwr 2

Enw a chyfeiriad y cyflogwr.
Os ydych yn gwybod fod eich cyflog yn cael ei drefnu o gyfeiriad arall, rhowch y cyfeiriad hwnnw i ni, yn cynnwys y cod post.

Cod post

Rhif cyflogres neu rif staff
Os nad ydych yn ei wybod, nodwch y swydd neu'r adran

--

Dyddiad y dechreuoch chi weithio i'r cyflogwr hwn

/	/
---	---

Y dyddiad y rhoesoch y gorau i weithio os ydych wedi rhoi'r gorau i weithio iddynt hwy.

/	/
---	---

Os bu gennych fwy na 2 gyflogwr, dywedwch wrthym amdanynt yn Rhan 9.

Rhan 7 Ynglŷn â amser yn yr ysbyty

Ydych chi wedi bod yn yr ysbyty ers i chi gyrraedd Oedran Pensiwn y Wladwriaeth neu'r dyddiad rydych eisiau dechrau derbyn eich Pensiwn y Wladwriaeth?

- Na ☐ Ewch i Rhan 8.
Do ☐ Dywedwch wrthym am hyn isod.

Enw'r ysbyty	<input type="text"/>
Cyfeiriad a chod post yr ysbyty	<div><input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> Cod post</div>
Rhif ffôn yr ysbyty	<div><input type="text"/> Cod <input type="text"/> Rhif</div>
Enw neu rif y ward	<input type="text"/>
Dyddiad yr aethoch i'r ysbyty	<input type="text"/> / <input type="text"/> / <input type="text"/>
Dyddiad y gadawoch yr ysbyty	<input type="text"/> / <input type="text"/> / <input type="text"/>

Rhan 8 Ynglŷn â budd-daliadau neu hawliadau eraill

 Darllenwch Rhan 8 o'r Llyfryn Nodiadau i'ch helpu i lenwi'r rhan hon.

Ydych chi, neu'ch gŵr, gwraig neu bartner sifil erioed wedi gwneud cais am unrhyw un o'r budd-daliadau hyn yng Nghymru, Lloegr, Yr Alban, Gogledd Iwerddon neu Ynys Manaw? Ticiwch i ddweud wrthym pwy wnaeth gais am y budd-dal neu fudd-daliadau a pha fudd-daliadau y gwnaethpwyd gais amdanynt.	Pensiwn y Wladwriaeth	☐ Chi ☐ Eich gŵr, gwraig neu'ch partner sifil
	Budd-dal Ymddeol Graddedig	☐ Chi ☐ Eich gŵr, gwraig neu'ch partner sifil
	Budd-dal Gwraig Weddw	☐ Chi ☐ Eich gŵr, gwraig neu'ch partner sifil
	Budd-dal Profedigaeth	☐ Chi ☐ Eich gŵr, gwraig neu'ch partner sifil

Rhan 8 Ynglŷn â budd-daliadau neu hawliadau eraill parhad

Ydych chi, eich priod, neu bartner sifil yn cael neu'n disgwyl clywed am unrhyw fudd-daliadau neu hawliadau?

Nac ydwyf ☐ Ewch i Rhan 9.

Ydwyf ☐ Dywedwch wrthym am hyn isod.

Budd-dal neu hawliad 1

Enw'r budd-dal neu hawliad

Pwy sy'n cael hwn neu'n aros i glywed am hwn?

☐ Chi

☐ Eich gŵr, gwraig neu'ch partner sifil

Rhif cyfeirnod.

Mae hwn ar lythyrau ynglŷn â'r budd-dal neu hawliad

Budd-dal neu hawliad 2

Enw'r budd-dal neu hawliad

Pwy sy'n cael hwn neu'n aros i glywed am hwn?

☐ Chi

☐ Eich gŵr, gwraig neu'ch partner sifil

Rhif cyfeirnod.

Mae hwn ar lythyrau ynglŷn â'r budd-dal neu hawliad

Os ydych chi, neu'ch gŵr, gwraig neu bartner sifil yn cael mwy na 2 fudd-dal neu hawliad, dywedwch wrthym amdanynt y Rhan 9.

A oes unrhyw un yn cael codiad yn eu budd-dal neu hawliad nawdd cymdeithasol ar eich cyfer chi?

Nac oes ☐

Oes ☐ Pa fudd-dal neu hawliad y maent yn cael cynnydd iddo?

Beth yw rhif cyfeirnod y budd-dal neu hawliad?

Mae hwn ar lythyrau am y budd-dal neu hawliad.

Ydych chi wedi derbyn Budd-dal Plant ar unrhyw amser ers 1978?

Na ☐

Do ☐

Rhan 9 Gwybodaeth arall

Defnyddiwch y gofod hwn i ddweud wrthym am unrhyw beth arall y credwch y gallai fod angen i ni ei wybod.

Cewch barhau ar dalen o bapur ar wahân os ydych angen gwneud hynny.

Os ydych yn parhau ar ddalen o bapur ar wahân, gwnewch yn siwr eich bod yn

- sgrifennu eich enw llawn, cyfeiriad a rhif Yswiriant Gwladol (YG) arno
- arwyddo, a'i ddyddio.

Rhan 10 Credyd Pensiwn

A ydych wedi gwneud cais am Gredyd Pensiwn? Tra'n cwblhau eich ffurflen gais Pensiwn y Wladwriaeth, pam na wnewch holi am Gredyd Pensiwn hefyd?

Hawliad yw Credyd Pensiwn sy'n darparu arian ychwanegol i fyny i isafswm incwm gwarantedig i bobl sydd wedi cyrraedd lleiafswm oedran cymhwysu i Gredyd Pensiwn, sy'n byw yn y Deyrnas Unedig. Gallech fod yn gymwys am Gredyd Pensiwn hyd yn oed os ydych wedi cynilo ar gyfer eich ymddeoliad, yn berchen ar eich cartref, yn byw gyda'ch teulu neu'n derbyn budd-daliadau eraill.

Mae'n hawdd gwneud cais dros y ffôn, a gallai olygu eich bod yn derbyn arian ychwanegol bob wythnos.

Cofiwch, gallai Credyd Pensiwn fod yn arian mae gennych hawl iddo.

Felly rhowch alwad i radffôn **0800 99 1234** heddiw.

Yn lle hynny gallwn roi galwad i chi ac ateb unrhyw rai o'ch ymholiadau a chwblhau eich ffurflen gais dros y ffôn. Rydym hefyd yn cynnig gwasanaeth wyneb i wyneb, ymweliad cartref i bobl sydd efallai angen help ychwanegol.

Ticiwch y blwch os hoffech i ni gysylltu â chi dros y ffôn ynglŷn â Chredyd Pensiwn.

Rhan 11 Datganiad

Deallaf fod yn rhaid i mi roi gwybod ar unwaith i'r Gwasanaeth Pensiwn, dros y ffôn neu yn ysgrifenedig, am unrhyw beth a allai effeithio ar fy hawl i, neu swm, fy Mhensiwn y Wladwriaeth.

Rwyf yn datgan fod y wybodaeth a roddwyd gennyf ar y ffurflen hon yn gywir ac yn gyflawn hyd eithaf fy ngwybodaeth a'm cred.

Deallaf y gellir fy erlyn neu wynebu camau eraill os rhoddaf wybodaeth sy'n anghywir yn fwriadol.

Deallaf y gellir fy erlyn neu gallaf wynebu camau eraill os na fyddaf yn hysbysu'r Adran o newid yn fy amgylchiadau.

Dyma fy nghais am Bensiwn y Wladwriaeth.

Llofnod

Dyddiad

Byddwn ond yn cydnabod eich cais os ydych yn anfon

- tystysgrif priodas
- tystysgrif partneriaeth sifil
- tystysgrif dirymiad
- tystysgrif diddymu partneriaeth sifil
- archddyfarniad absoliwt neu
- archddyfarniad ysgariad.

For office use only

If you are applying for State Pension, you only need to fill in the boxes below if we ask you to.

I have read back to the customer the entries I made on this form based on the information they gave me. The customer agreed they were correct.

Interviewing officer's signature

Customer's signature

Date of signature

Date of issue

Initial date of contact

Date of application

Date of entitlement

Holiadur Ethnigrwydd

I'n helpu i ddarparu ein cwsmeriaid gyda'r gwasanaeth gorau bosibl hoffem gael eich caniatâd i gasglu gwybodaeth ynglŷn â'ch grŵp ethnig a'i gadw ar ein cofnodion cyfrifiadurol. Gallem ddefnyddio'r wybodaeth:

- i gyflwyno ein cwsmeriaid i ystod o fudd-daliadau a hawliadau
- i'w ddefnyddio ar gyfer ymchwil i sicrhau fod ein gwasanaethau'n cyfarfod ag anghenion cwsmeriaid o bob cymuned, ac

- i wella ein gwasanaethau.

Mae rhoi'r wybodaeth hyn yn hollol wirfoddol ac ni fydd yn effeithio ar eich cais. Gellwch dynnu'n ôl eich caniatâd i ddal y wybodaeth hyn ar unrhyw adeg. Efallai y byddwn yn rhannu'r wybodaeth gyda rhannau eraill o'r Adran Gwaith a Phensiynau ond ni fyddwn yn rhoi gwybodaeth amdanoch i unrhyw un y tu allan i'n hadran oni bai fod y gyfraith yn caniatáu i ni wneud hynny.

A. Cenedligrwydd

- Prydeinig** ☐
- Saesneg** ☐
- Albanaidd** ☐
- Cymraeg** ☐
- Gwyddelig** ☐
- Unrhyw genedligrwydd arall** ☐ Dywedwch yn benodol

B. Rhowch y cefndir ethnig rydych yn deimlo rydych yn perthyn iddo.

Gwyn

- Unrhyw gefndir gwyn ☐

Cefndir ethnig cymysg

- Caribiaidd Du a Gwyn ☐
- Affricanaidd Du a Gwyn ☐
- Asiaidd a Gwyn ☐
- Cefndiroedd ethnig cymysg eraill ☐ Dywedwch yn benodol

Asiaidd ac Asiaidd Prydeinig

- Indiaidd ☐
- Pacistanaid ☐
- Bangladeshi ☐
- Cefndir Asiaidd arall ☐ Dywedwch yn benodol

- Carwn beidio a dweud** ☐

Du neu Du Prydeinig

- Caribiaidd ☐
- Affricanaidd ☐
- Cefndir du arall ☐ Dywedwch yn benodol

Tsieineaidd neu grŵp ethnig arall

- Tsieineaidd ☐
- Unrhyw gefndir ethnig arall ☐ Dywedwch yn benodol